

Behovsprognos för förskole-och skolplatser 2016-2030

Bakgrund

Tyresö kommun står inför en stor tillväxtperiod, ca 33 %, inom de närmsta 15 åren. Detta innebär också en kraftig ökning av antalet barn och elever, som kommer att efterfråga kommunens omsorg och skolplatser. Nybyggnationen av bostäder i olika storlekar och i varierande utformningar innebär också en rörelse av befintliga Tyresö medborgare. I detta expansiva skede är det extra viktigt att inte glömma bort planeringen för kommunens yngre medborgare. Denna behovsprognos av förskole- och skolplatser är Barn- och utbildningsnämndens rapport och bör ligga till grund för Tyresö kommuns framtida planering.

Metod

Prognosen grundar sig på följande källa/förutsättningar:

- Befolkningsprognos Tyresö 2015-2030 reviderad 2016-06-30
- Befolkningsprognos uppdelad i 3 delområden (väst, centrum, öst)
- NYKO kod: mindre delområde i ett större geografiska sammanhang, koden skrivs inom parantes (x).
- Efterfrågan av förskoleverksamhet, d.v.s. nyttjandegrad 95 % utifrån senaste demografisk avstämning september 2016. (i Nämndplan står 93%)
- Förskolornas maxkapacitet, så kallat hustak, baseras på flera delar, bl.a. ventilation, antalet kvm, pedagogik och antalet matportioner.
- Förskolans kapacitet är både egen- och privat regi
- Pedagogisk omsorgs kapacitet baseras utifrån antalet inskriva barn i Extens 2016-10-15.
- Förskola (annan regi) kapacitet baseras utifrån antalet inskrivna barn i Extens 2016-10-15.
- Efterfrågan av kommunala skolplatser, d.v.s. marknadsandel utifrån avstämning oktober 2016.
- Skolans kapacitet är endast egenregi.
- Skolornas maxkapacitet, så kallat hustak, baseras på flera delar, bl.a. antal basrum, antalet kvm, ventilation och antal matportioner.

⇒ För att konstatera dagens behov utgår man ifrån senaste befolkningsprognosen. För att få fram medborgarnas efterfrågan utgår man ifrån nyttjandegrad (gällande förskolan), och marknadsandelar (gällande skolan). Detta värde ställs mot den faktiska kapacitet, som finns i dagsläget, och mellanskillnaden blir behovet.

Uppdelning

Tyresö kommun är uppdelat i tre olika geografiska delområden; väst, centrum och öst. Uppdelningen syftar till att klarlägga skillnader i efterfrågan och platstillgång mellan olika delområden. Indelningen bygger på nykodkodsområden, som är mer finfördelad indelning mellan varje delområde. Det förekommer rörlighet mellan nyckelkodsområdena men även över de geografiska delområdena, vilket innebär att ett underskott/överskott i praktiken inte är helt överrensstämmande. Barn/elever väljer förskola/skola på andra ställen än de som är geografiskt närmst.

- 1.1 **Förskola – delområde VÄST**
- 1.2 **Förskola – delområde CENTRUM**
- 1.3 **Förskola – delområde ÖST**
- 2.1 **Grundskola – delområde VÄST**
F-klass/låg stadiet/mellanstadiet/högstadiet
- 2.2 **Grundskola – delområde CENTRUM**
F-klass/låg stadiet/mellanstadiet/högstadiet
- 2.3 **Grundskola – delområde ÖST**
F-klass/låg stadiet/mellanstadiet/högstadiet

Sammanfattning

Förskola

Behovet av förskoleplatser fortsätter att öka men varierar mellan kommundelarna. I centrum och öst är behovet av nya förskoleplatser som störst just nu p.g.a. tidigare missbedömning av det framtida behovet, men även i väst finns ett stort behov just nu p.g.a. en rådande pik.

Det är oerhört viktigt att utbyggnadstakten av förskoleplatser håller jämna steg med planerad nybyggnation för att förskolegarantin skall kunna hållas.

FÖRSKOLA	x	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
VÄST	x	75													
CENTRUM	x	200													
ÖST	x	300													

Grundskola

Behovet på förskoleklass och årskurs 1-6 är tillgodosedd just nu men ligger inom den närmsta tiden på marginalen, främst är det öst som har ett underskott. Över lag ser man en ökad kull av barn födda 2013 som börjar F-klass år 2019 och då blir ont om platser.

Behovet på skolplatser i årskurs 7-9 ökar främst i väst redan nu och inom de närmsta åren. Eleverna är äldre och har en tendens att börja röra på sig, dock kan det bero på bristen på platser i detta område saknas. Kortsiktigt finns det högstadieplatser i centrum.

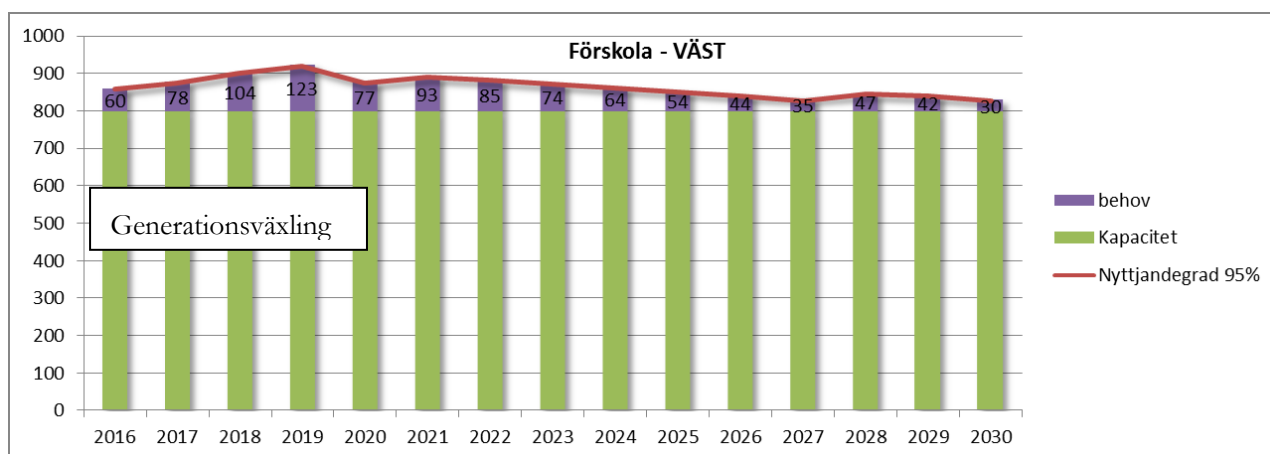
SKOLA	x	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
VÄST	åk 7-9											100			
CENT.												Osäkert			
ÖST	åk F-6	100				Osäkert hur stort behovet är									

1.1 Förskola – delområde VÄST

I Tyresös västra del (Trollbäcken (10), Hanviken (11a), Skälsätra (11b)) finns idag 12 förskolenheter med 794 platser och pedagogisk omsorg med 5 platser. Andelen platser i egenregi är ca 35 % i väst.

Befolkningsprognosen visar en större ökning av antalet förskolebarn jämfört med tidigare prognoser. Befintligt underskott av platser gör att vårdnadshavare väljer andra platser, främst i centrum (50 platser), men även utanför kommunen.

För att tillgodose underskottet (behovet) behövs de antal platser som står i stapeln för respektive år. Det innebär att behovet i väst når sin topp år 2019, med drygt 120 platser för att sen avta. En lösningen för väst skulle vara att höja kapaciteten med ca 75 platser innan år 2018 och därmed ha tillräcklig kapacitet t o m år 2030, med undantag för år 2018-2019.

Källa: se "Metod" avsnitt.

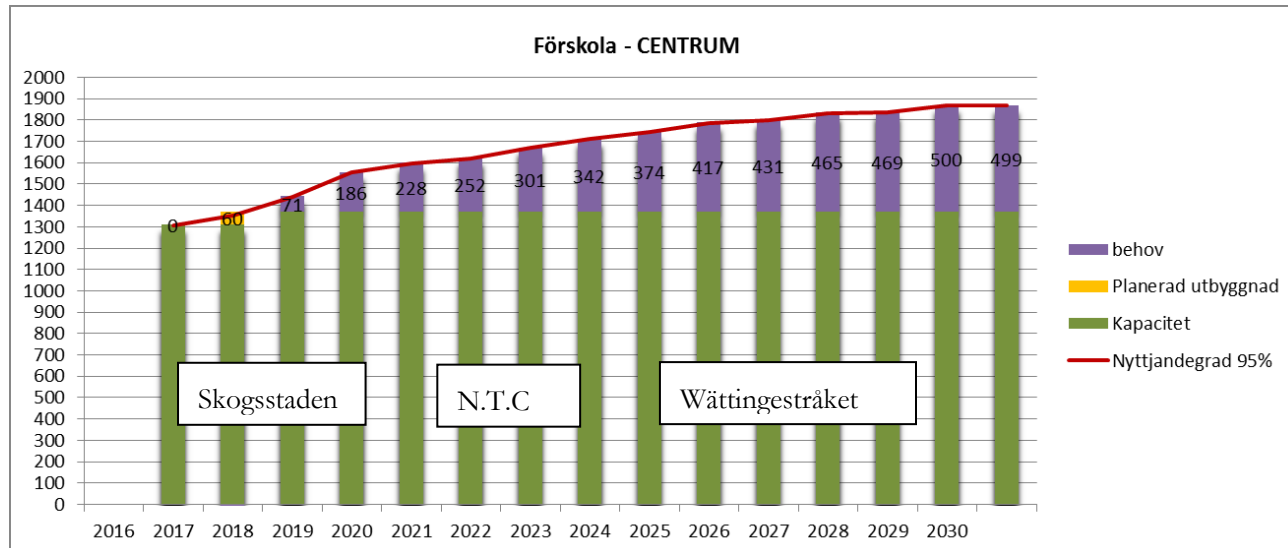
1.2 Förskola – delområde CENTRUM

I Tyresös centrala del (Lindalen (20), Tyresö Centrum (30), Granbacken (31), Bollmora (32,33,34), Krusboda (40,41,42)) finns idag 18 förskolenheter med 1273 platser och pedagogisk omsorg med 36 platser (annan regi varav 1 st. i egen regi). Andelen platser i egenregi är ca 85 % i centrum.

Befolkningsprognosen visar en 23 % ökning av antalet förskolebarn inom de närmsta 4 åren jämfört med tidigare prognoser. Befintlig kapacitet täcker egentligen behovet idag men redan nästa år visar sig ett underskott. En parameter är att historiskt underskottet i väst och öst gör att eventuella lediga platser i centrum fylls upp av barn från de andra delområdena, vilket gör att centrum redan nu ligger på marginalen.

För att tillgodose underskottet (behovet) behövs de antal platser som står i stapeln för respektive år. För att hålla jämna steg med den kraftigt ökade befolkningsprognosen, beroende på kommunens satsning av tillväxt, så behövs flera insatser för att möta det ökade behovet. En lösningen för centrum skulle vara att höja kapaciteten med ca 200 platser innan år 2020. De mer långsiktiga behoven härrör till Norra Tyresö Centrum och Wättingestråket och där är det extra viktigt att säkerställa att nya exploateringsområden (som ovan) planlägger för förskolor och blir självförsörjande för de nya familjerna.

OBS! Behoven nedan är exkl. rivning av förskolan Båten och exkl. avyttring av paviljonger.

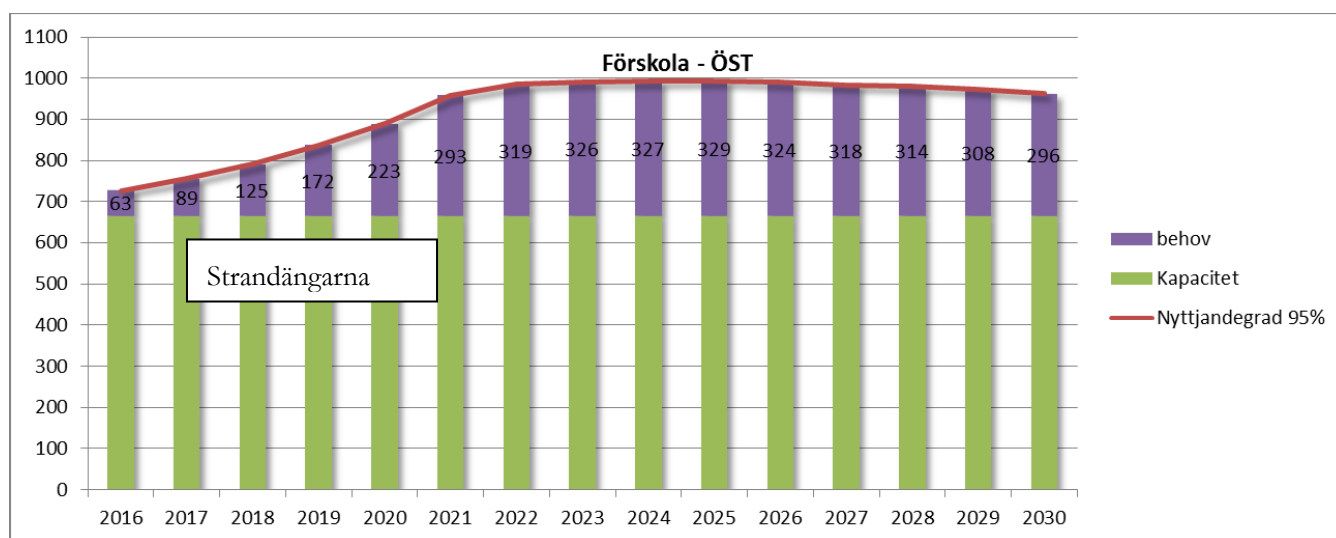
Källa: se "Metod" avsnitt.

1.3 Förskola – delområde ÖST

I Tyresös östra del (Öringe (50), Tyresö strand (60,61,62), Brevik (70,71), Sydöstra Tyresö (80,81)) finns idag 8 förskolenheter med 627 platser och pedagogisk omsorg med 38 platser. Andelen platser i egenregi är ca 50 % i öst.

Befolkningsprognosen visar en 35 % ökning av antalet förskolebarn inom de närmsta 4 åren jämfört med tidigare prognoser. Befintligt underskott av platser gör att vårdnadshavare väljer andra platser, främst i centrum (20 platser), men även utanför kommunen.

För att tillgodose underskottet (behovet) behövs de antal platser som står i stapeln för respektive år. För att hålla jämna steg med den kraftigt ökade befolkningsprognosen, beroende på kommunens satsning av tillväxt, så behövs flera insatser för att möta det ökade behovet. Insatserna behöver göras omgående för att täcka det befintliga underskottet som beror på årets inflyttning av nyproducerade familjebostäder. En lösningen för öst skulle vara att höja kapaciteten med ca 300 platser innan år 2021 och därmed ha tillräcklig kapacitet t o m år 2030.

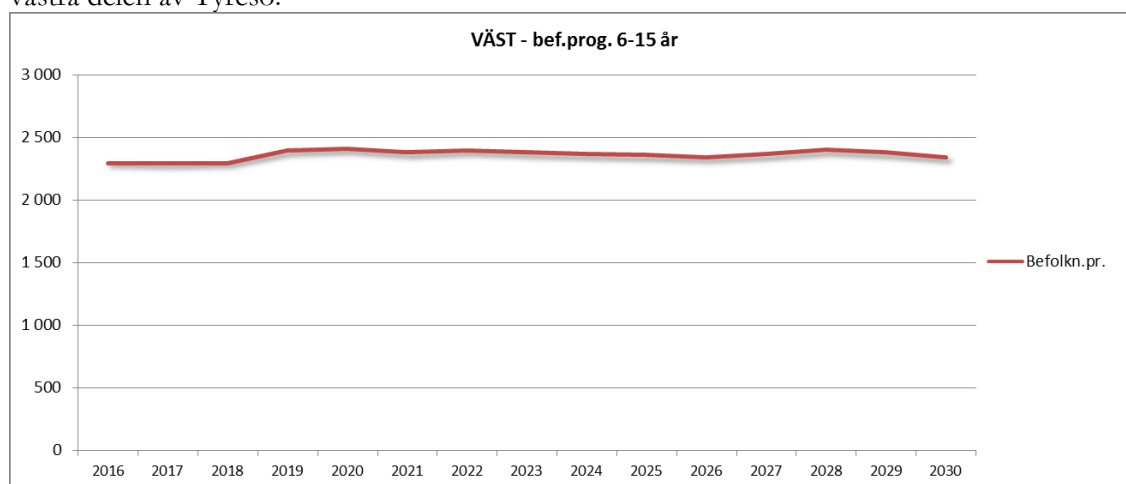

Källa: se "Metod" avsnitt.

2.1 Grundskola – delområde VÄST

I Tyresös västra del (Trollbäcken (10), Hanviken (11a), Skälsätra (11b)) finns idag 4 kommunala skolenheter med 1870 platser i åk F-9. Eftersom grannområdet Lindalen saknar en närliggande grundskola finns den en tradition av att ca 70 % av eleverna i Lindalen, som tillhör området Centrum, väljer Hanvikens skola i lågstadiet. Av denna anledning*) finns därför eleverna (ålder 6-15 år) från Lindalen med i detta delområdes befolkningsstatistik.

Befolkningsprognosen visar en mindre total ökning med knappt 100 elever (6-15 år) över 15 år i västra delen av Tyresö.

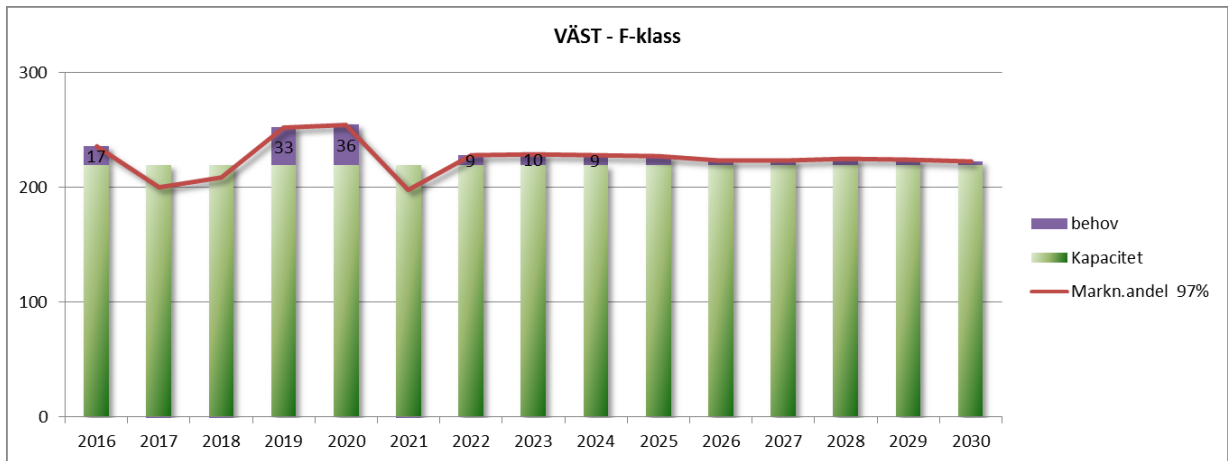

Källa: se "Metod" avsnitt.

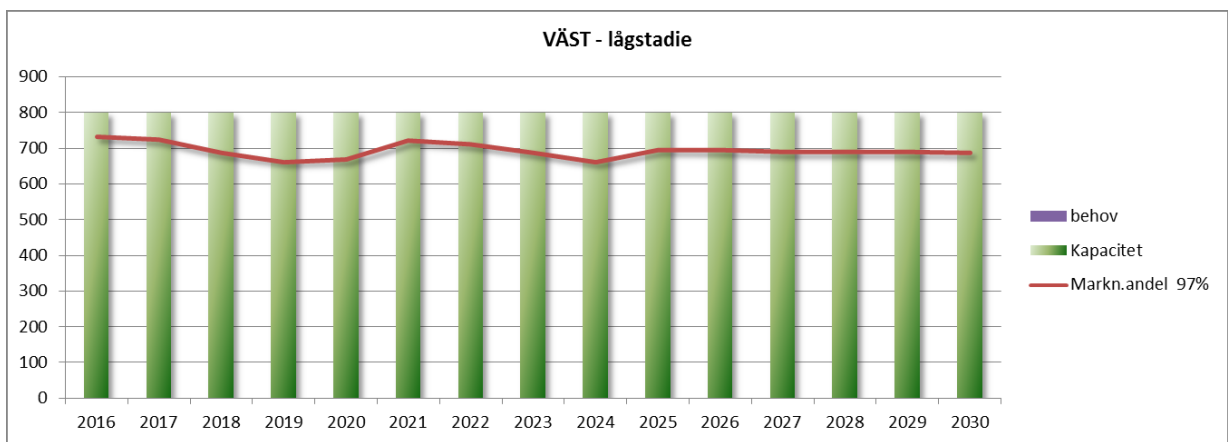
VÄST	Ålder	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	0	117	142	139	141	149	139	138	136	134	130	129	127	123	129	126	124
	1-5	924	904	923	950	971	922	939	930	919	908	898	887	878	891	885	873
	6	243	243	206	215	260	263	204	235	236	235	234	230	230	232	231	229
	7-9	720	754	745	707	685	690	743	732	709	683	717	715	710	711	710	708
	10-12	659	685	711	730	767	753	711	680	692	748	735	715	687	727	726	721
	13-15	623	625	635	655	687	707	722	752	744	702	673	684	740	731	712	685

Källa: se "Metod" avsnitt.

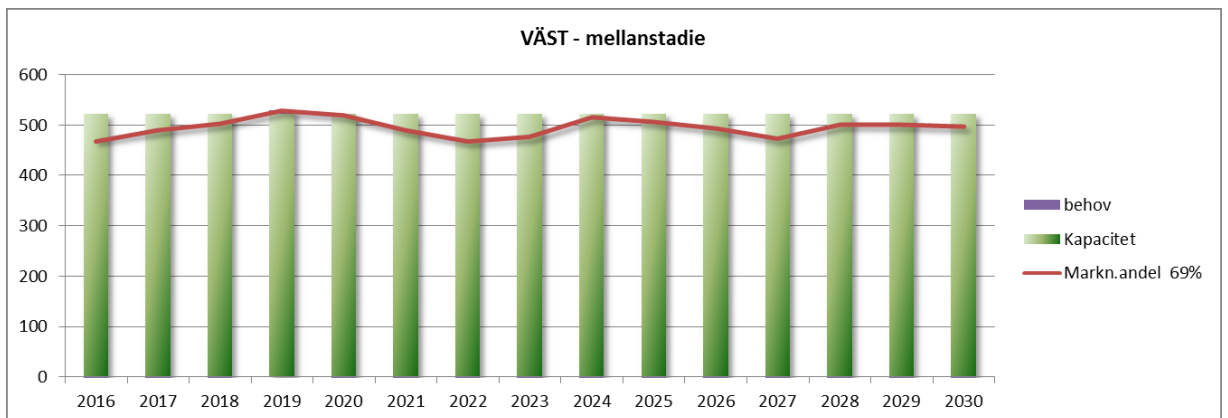
*) Detta skiljer sig från verksamhetsområdet förskola, där Lindalen "tillhör" Centrum.

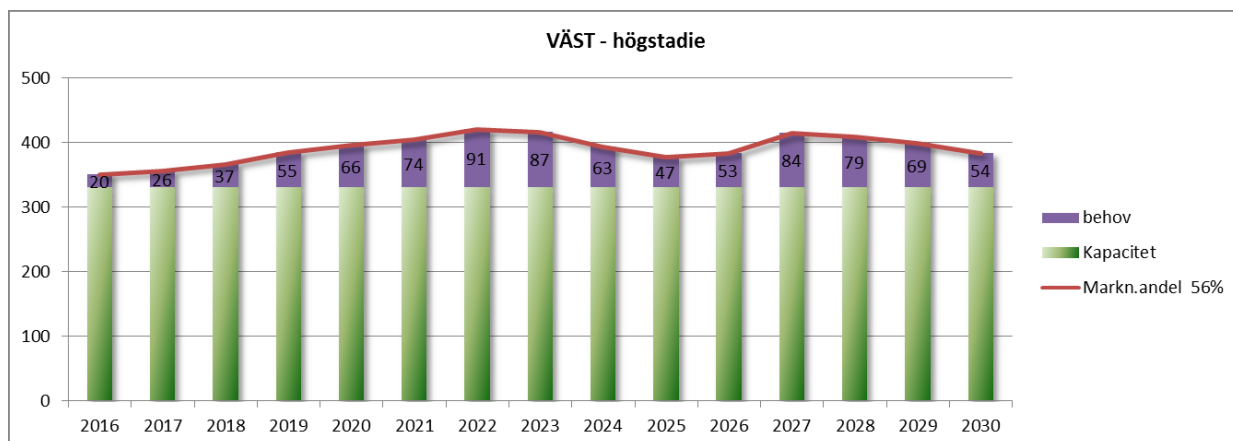
Källa: se "Metod" avsnitt.

Källa: se "Metod" avsnitt.

Källa: se "Metod" avsnitt.

Källa: se "Metod" avsnitt.

Sammanfattning VÄST:

Delområdet väst har kommunens högsta marknadsandel för lågstadiet, åk F-3, med 97 % marknadsandel. Barnkullen födda år 2013 är större än tidigare vilket syns år 2019 när denna årgång börjar F-klass. Lösningen blir att skapa ytterligare knappt 40 platser för att klara efterfrågan fram till år 2030. Dock finns ledig kapacitet i lågstadiet samma år, vilket kan vara en lösning.

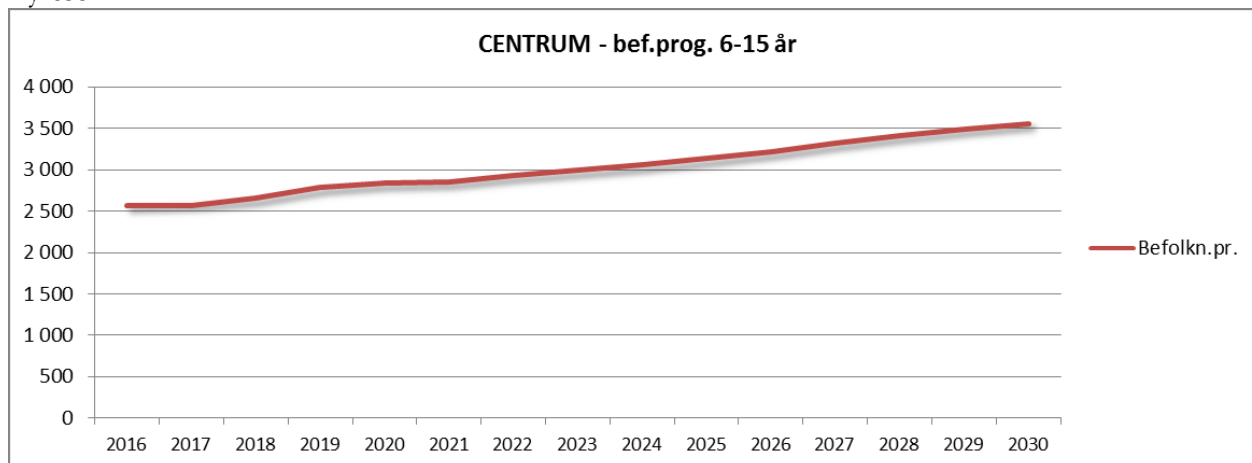
Högstadiet har kommunens lägsta marknadsandel, åk 7-9, med 56 %. Närliggande privata aktörer och brist på högstadieplatser i denna del av kommunen gör att marknadsandelen sjunker. Kortsiktigt finns lediga platser i centrum men långsiktigt (efter ca 10 år) kommer även dessa platser fyllas på av elever från centrumområdet.

2.2 Grundskola – delområde CENTRUM

I Tyresös centrala del (Tyresö Centrum (30), Granbacken (31), Bollmora (32-34), Krusboda (40-42)) finns idag 7 kommunala skolenheter med drygt 2700 platser i åk F-9. Eftersom området Lindalens elever har en tradition av att söka sig till Hanvikens lågstadiet, så flyttas denna befolkningsstatistik ut ur detta delområde.(gäller endast skolan).

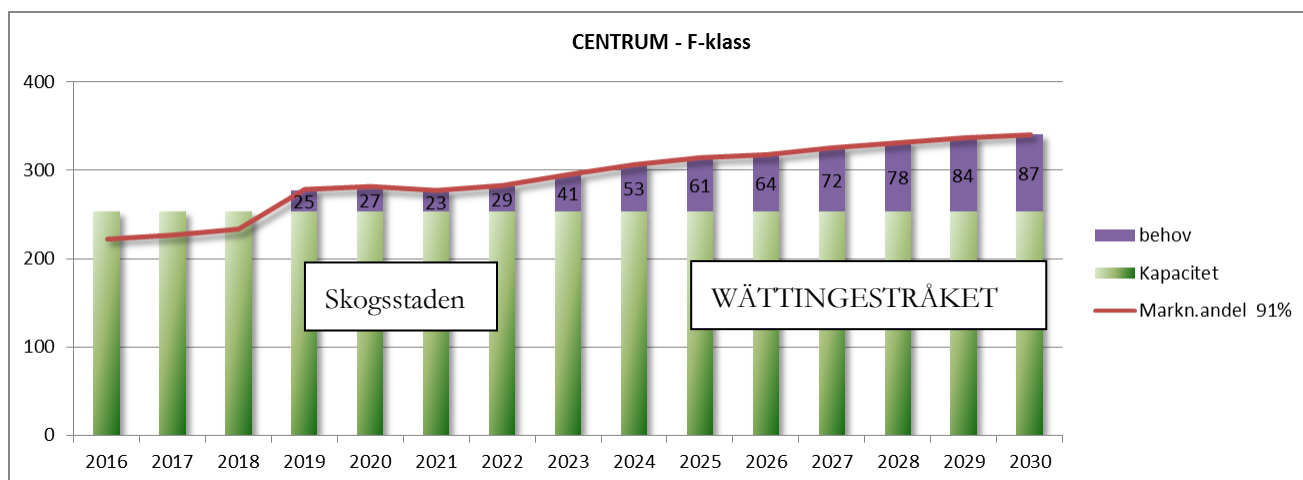
Befolkningsprognosen visar en total ökning med ca 1000 elever (6-15 år) över 15 år i centrala delen av Tyresö.

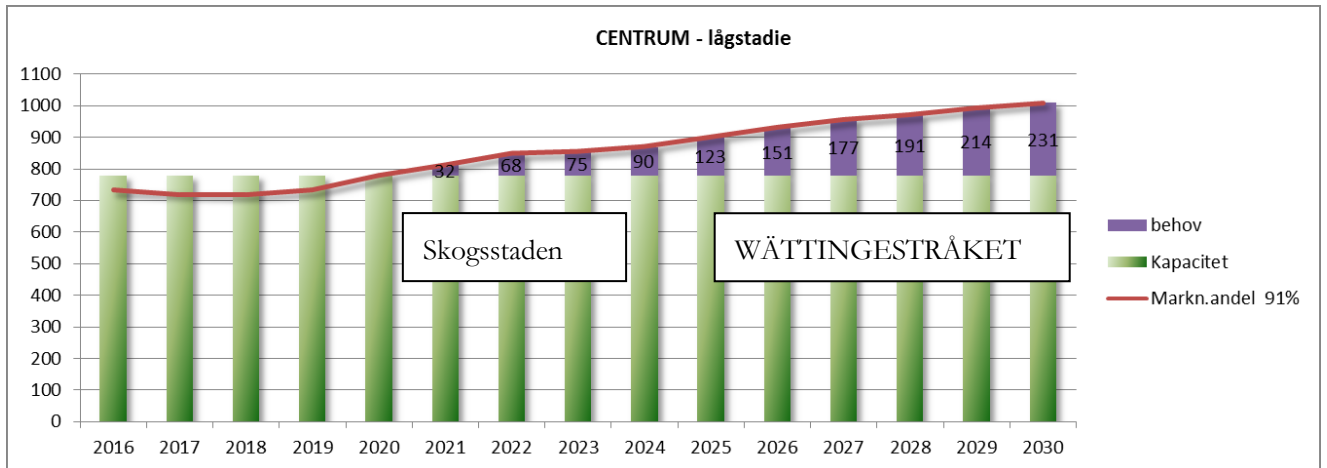
Källa: se "Metod" avsnitt.

CENTRUM	Ålder	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	0	251	263	275	300	338	346	346	357	362	364	374	369	375	372	379	377
	1-5	1 344	1 377	1 422	1 516	1 637	1 681	1 706	1 758	1 801	1 835	1 880	1 895	1 930	1 935	1 967	1 966
	6	264	244	248	255	305	308	303	310	323	336	345	348	357	364	370	374
	7-9	763	803	793	789	803	854	891	931	938	955	991	1 022	1 050	1 066	1 091	1 110
	10-12	780	767	776	793	854	845	828	816	865	907	952	956	977	1 007	1 045	1 069
	13-15	751	758	776	818	823	832	834	875	865	855	844	889	937	977	988	1 007

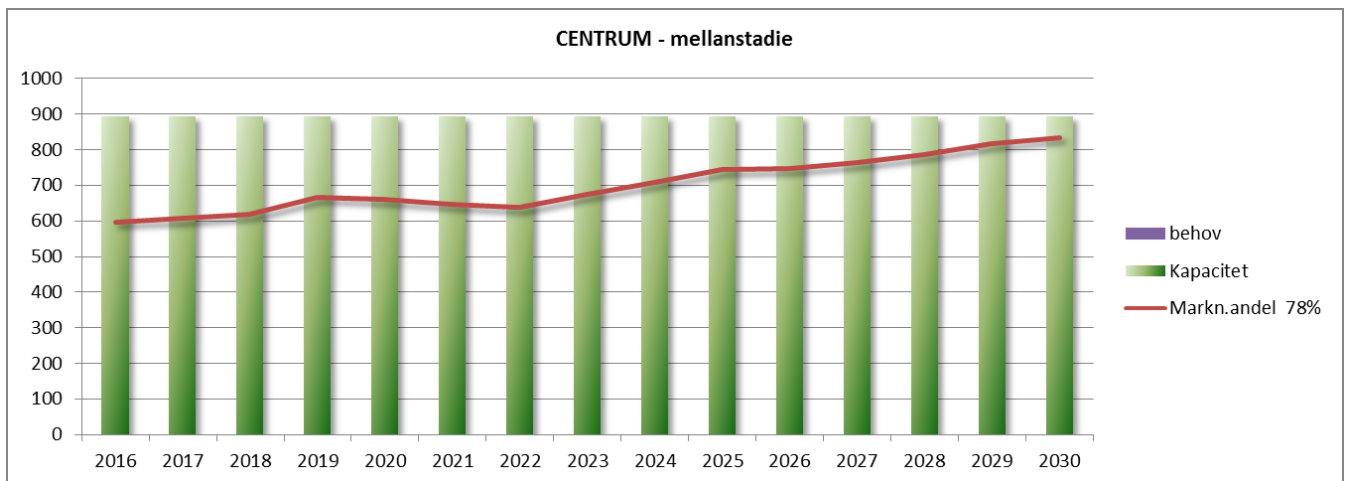
Källa: se "Metod" avsnitt.

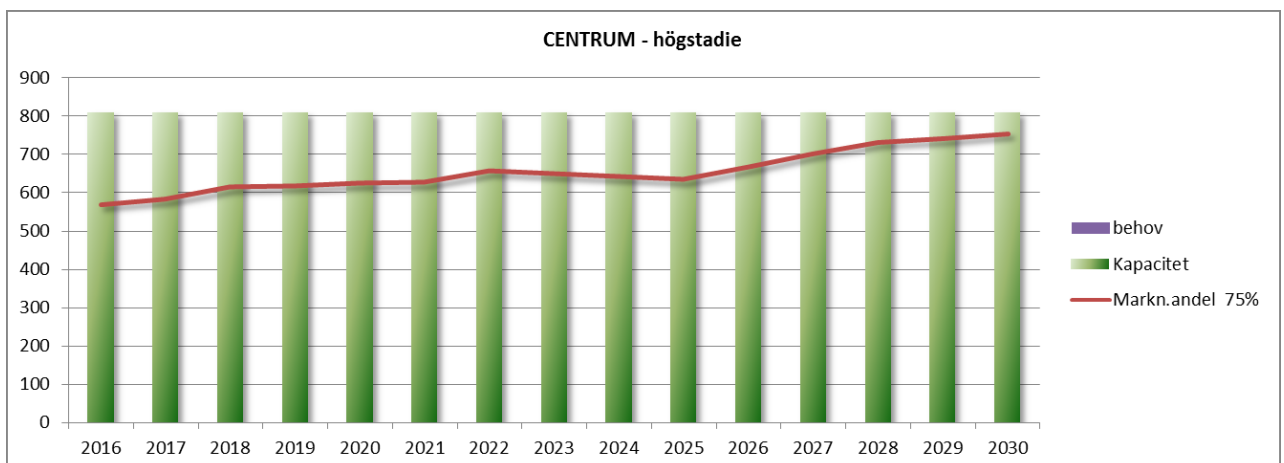
Källa: se "Metod" avsnitt.

Källa: se "Metod" avsnitt.

Källa: se "Metod" avsnitt.

Källa: se "Metod" avsnitt.

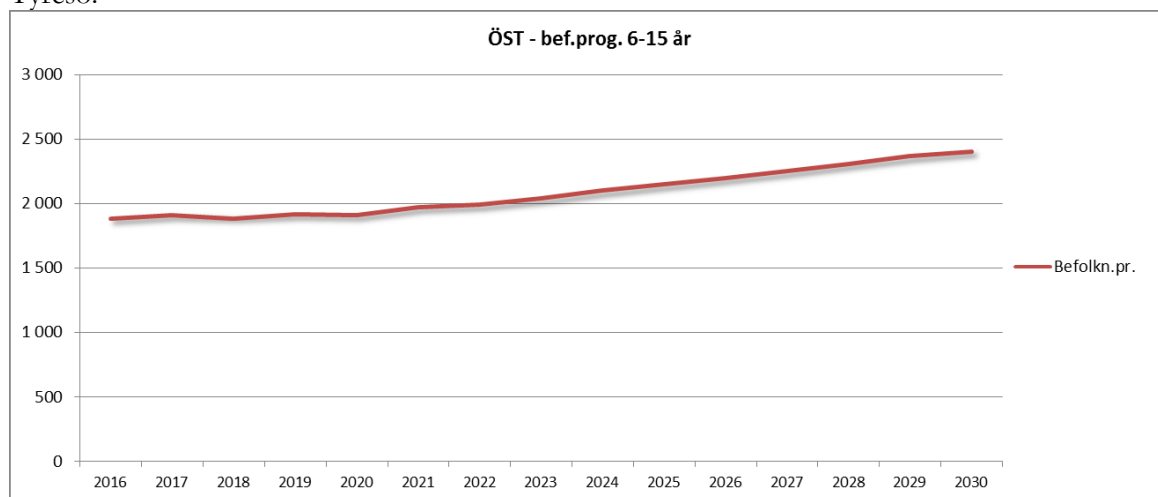
Sammanfattning CENTRUM:

Överkapacitet i mellan- och högstadiet inom de närmsta åren. Dock startar ett nytt behov av lågstadieplatser i F-klass redan år 2019 när barnen/elever födda år 2013 börjar i grundskolan. En lösning kan vara att disponera befintlig kapacitet på mellan- och högstadiet på ett annat sätt för att tillgodose underskottet på F-klass och lågstadiet, under de närmsta 10 åren. Långsiktigt (efter 10 år) är svårt att säga i dagsläget och beror på utfallet av Wättingestråket.

Delområde: ÖST – Grundskola

I Tyresös östra del (Öringe (50), Tyresö Strand (60-62), Brevik (70,71), Syd östra Tyresö (80,81) finns idag 2 kommunala skolenheter med 1400 platser i åk F-9. I området finns även en skola i annan regi, där flertalet av elever ifrån NYKO området 70 och 71 går i F-6. Det gör att den kommunala marknadsandelen sjunker i detta område, i åk F-6.

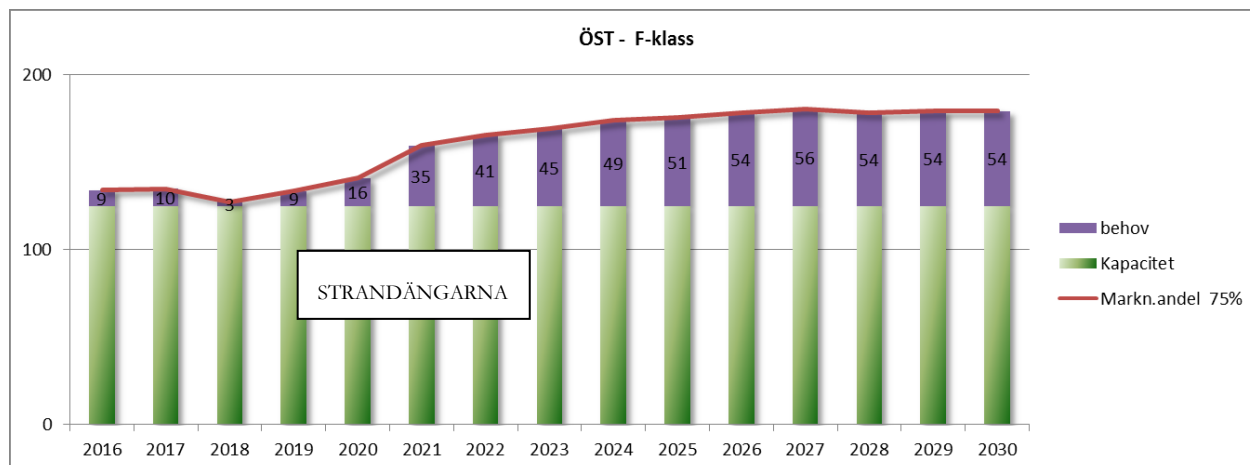
Befolkningsprognosen visar en total ökning med ca 550 elever (6-15 år) över 15 år i östra delen av Tyresö.

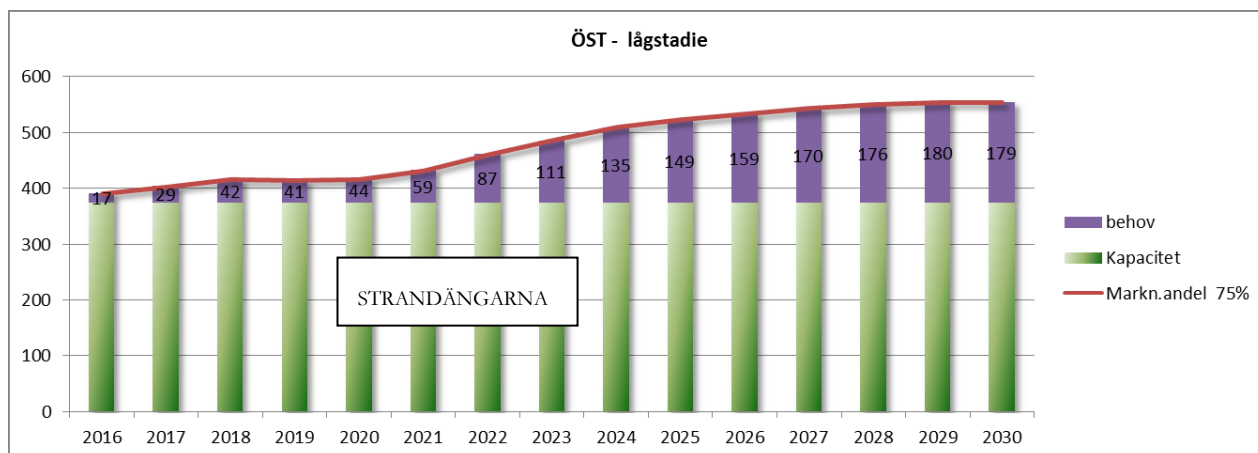
Källa: se "Metod" avsnitt.

ÖST	Ålder	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	0	117	127	130	133	138	148	160	160	158	157	155	153	150	147	145	143
	1-5	744	766	794	832	881	935	1 008	1 036	1 043	1 044	1 046	1 041	1 035	1 031	1 024	1 012
	6	174	179	180	170	178	188	213	221	226	232	234	238	241	238	239	239
	7-9	549	523	539	556	554	558	578	616	648	680	699	712	726	734	740	739
	10-12	597	633	591	569	545	564	591	590	589	594	627	661	692	712	728	740
	13-15	534	549	602	604	641	602	589	565	577	594	590	589	594	628	662	690

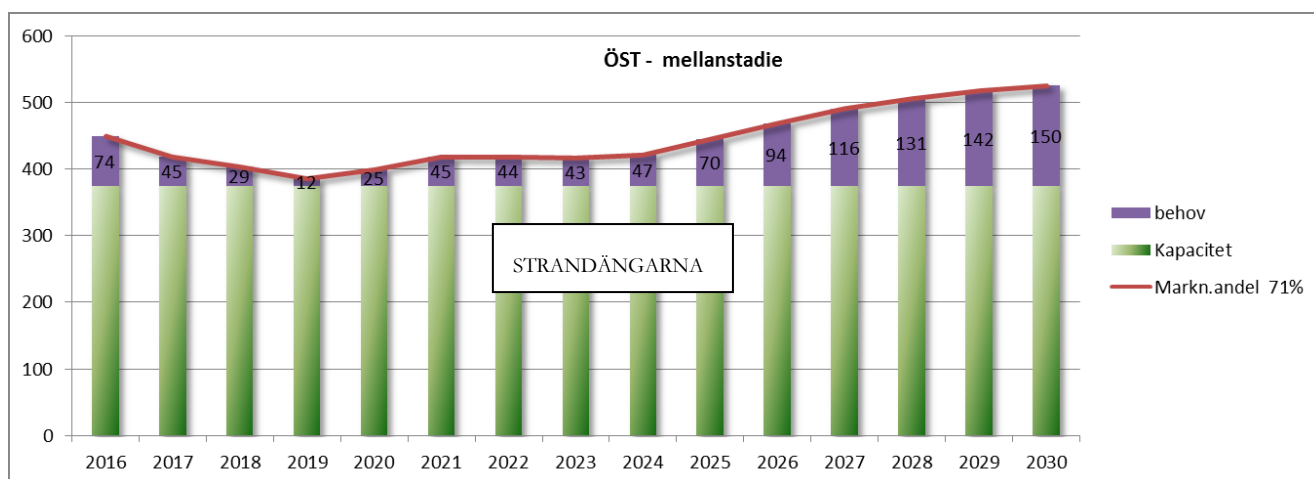
Källa: se "Metod" avsnitt.

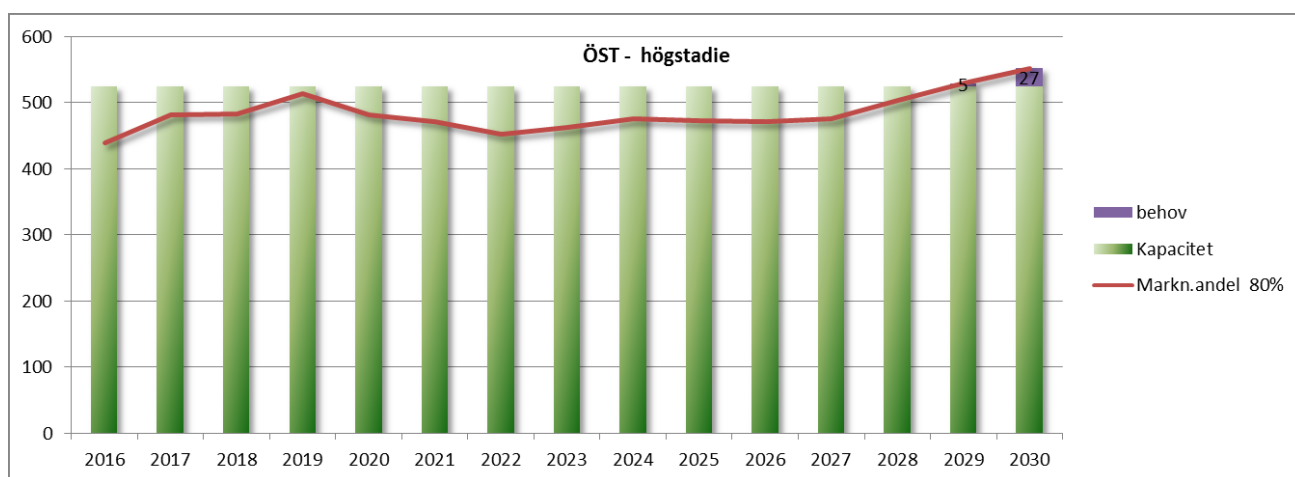
Källa: se "Metod" avsnitt.

Källa: se "Metod" avsnitt.

Källa: se "Metod" avsnitt.

Källa: se "Metod" avsnitt.

Sammanfattning ÖST:

Delområdet står inför en 40 % ökning av skolelever inom 15 år och befintliga 2 kommunala F-9 skolor är redan fulla. Det finns även en F-6 skola i privat regi i detta delområde, vilket gör att marknadsandelen för lågstadiet är lågt, 75 %. Dock har delområdet Östra kommunens högsta marknadsandel för högstadiet, åk 7-9, med 80 %.

Kortsiktig lösningen är att redan inför hösten 2017 skapa 100 nya platser för åk F-6. Behovet av nya platser kvarstår efter 2017 men osäkert av hur många. Ett grovt antagande är ca 50 nya platser per år.